

Liberatorul poporului

Fondator:
Gheorghe Văstinar

Ziar de informație
și luptă socialistă

Redactor responsabil: L. VOITA

Redacția și Administrația Acad. Str. Eminescu nr. 7
Telefon 17-17

Abonamente bei 19.200 anual
Pentru autorități și întreprinderi bei 45.000

Nicolae Iorga

Era într-o dimineață tristă și ceașă de Noembrie, când treburile și amintirile mi-au dus pașii în Facultatea de Litere din București. Sările și găuriile atât de gălăginoase, erau scufundate într-o tăcere de cazon. Oamenii de serviciu săiau dacă îndrăsneau să vorbească. Si unul din ei vine la mine și îmi spunește:

— Știi, a fost omorât d. profesor Iorga!

Vesta m'a lovit ca un trăsnet. Am voit să mai întreb ceva, dar omul de serviciu mi-a făcut un semn discret cu mâna și mi-a spus: un haidamac în cămașă verde.

Am simțit atunci că Universitatea a pierdut pe cel mai ilustru reprezentant al ei, iar România și odată cu ea cmenirea pe unul din cei mai fluiți istorici.

Am uitat de treburile și am pornit îngăduitor, și întristat, pe străzile, când văd că vine după mine haidamacul cu toală verde.

Fără nici o introducere, îi spune:

— Domnule, nu se poate aștepta România nouă și legionară nu poate admite pe acest trădător de neam în sânul ei. A pierd o cană, și atâtă tot! Trăiască Legiuinea și Căpătarul!

Și haidamacul și-a ridicat laba în sus și a dispărut văzând că nu și-a găsit terenul.

Acesta a fost destinul lui Nicolae Iorga. Să fie ucis de al lui, de acel pe care-i învătase carte, acel cărora le împărtea burse, le împărtea ajutorare și trimitea în sătmăriata pentru desăvârsirea studiilor! Un nou Miron Costin cădea sub gloantele ucigăse ale trădătorilor. Niște inconsistenți plătiți cu argintul greu al Germaniei naziste au răpit viața celui mai iluziu savant al României!

Nu știm pe unde se ascund criminalești al căror proces nu a fost deschis niciodată, nici măcar după „rebeliune”. Pe semne că „mareșalul” i-a convenit să se aseze lăcerea peste acest oribil asasinat prin care debuta „statul național-legianar”. Sau poate nemul lui Hitler nu aveau nici un interes să se facă vâlvă, fiindcă nici ziarele nu au publicat decât un comunicat anotimp.

Dar Hitler stă gece trebuie să dispară Nicolae Iorga. Era o carte „Tăr și oameni” adăută în 1937, în care marele savant preve-

Un mare scandal politic în Statele Unite

Acuzațiunile generalului Hearly aduse Ministerului de Externe

WASHINGTON. — Numirea generalului Marshal, fostul șef de Staț Major al Statelor-Unite, în calitate de trimis special al președintelui Truman în China, s-a produs după un imens scandal politic, în urma demisiei fostului ambasador, generalul Hearly, care a detinut până acum acest post în China.

Generalul Hearly a adus grave acuzații Ministerului de Externe american și a declarat că un alt reie la răzbiorii mondiale este în genene. Generalul Hearly a mai criticat violent atitudinea Statelor-Unite față de miseriile politice din Asia Orientală și a spus că ei crede că Statele-Unite sprijină o politică imperialistă în răsăritul Asiei.

Criticile bicoitoare ale generalului Hearly au produs o mare senzație la Casa Ală și se așteaptă acum o desbatere publică asupra celor declarate de fostul ambasador, deoarece nu se mai poate ascunde nimic și opinia publică americană cunoaște toate subșirurile acestui scandal uriez.

D. Churchill a întocmit o moțiune de neîncredere în guvernul laburist

Vehemente critici făcute programului guvernului britanic

LONDRA. — În calitatea sa de sef al opozitiei, d. Churchill a lansat eri în Camera Comunelor un vehement atac împotriva guvernului laburist. D. Churchill a început prin a spune că nimic nu a fost mai dezastroso în viața

politicii a Marii Britanii decât votul alegătorilor, care au fost îndreptate spre partidul laburist. Opoziția a acceptat îndeajuns, însă ved. acum că guvernul nu are decât planuri vagi și nedeterminate, ba chiar care pot fi pericoloase.

D. Churchill a mai arătat că guvernul laburist vrea să încurajeze comerțul exterior al Marii Britanii. Însă tard și se gândește la asigurarea pieții interne. În felul acesta, a spus fostul prim ministru, însuși comerțul exterior este distrus.

Leaderul opozitiei a mai criticat vehement programul de de-mobilizare și incetinarea cu care se face reconstrucția Angliei. În cele din urmă grupul parlamentarilor opozitioniști au votat o moțiune de neîncredere în guvernul laburist.

Atacul lui Churchill, care era de mult așteptat, a fost ascultat cu toate măre atenție și se crește că Joia viitoare moțiunea va fi luate în discuție în Camera Comunelor.

Demisia guvernului austriac

VILNA. — Se anunță din Viena că guvernul austriac a demisionat înșe presedintele republiei cii d. Karl Renner a rugat pe fostul cabinet să zireze afacerile sării sănătății la data de 18 Decembrie când va trebui să fie constituit

noul guvern, de către partidul catolic.

În urma rezultatului algorilor, Statele Unite au declarat formal că reiau relațile diplomatice cu Austria și se crede că și Marea Britanie va urma acest test.

U.R.S.S. ne furnizează material de foraj

Ziarele arată că există un vast plan de înzestrare a industriei noastre petroliere cu material ed-

raj de care are nevoie. Materialele vor fi furnizate de Uniunea Sovietică. Cu aceste livrări, Uniunea

Sovietică dă încă odată tot ajutorul pentru dezvoltarea industriei noastre.

dea actele de agresiune ale Germaniei. Si scria (reproduc din memorie): Vor ataca mai întâi Polonia, Cehoslovacia, Austria, vor anexa țările după țările și când instincțul sălbăticie nu va mai lăsa pe parținicul Goering să doarmă iar pe Istericul Goebbels să scrie, vor ataca Rusia. Vor înainta, vor cucerii orașe. El și se vor putea bate cu stepole, cu dimensiunea cu nesfâr-

situl?

A fost o previziune a unui om calculat rece, care cunoșteau istoria în timp ce nemții nu cunoșteau de cât Isteria.

De aceea Nicolae Iorga a trăbit să piară. Fiindcă Nicolae Iorga a văzut sfârșitul, a văzut bîrîntul, lumina de azi.

Dar haidamacul cu toală verde de unde să stie ce-a scriis Iorga.

Pentru el conta numai pistolul, ca argument suprem cultural și crimă drept concluzie a unei discuții academice. Pentru el conta ulegătura și căpitanul arogant, informat și sec ca o luhenită.

Se judecă un proces istoric la Nurnberg. Oare nu s-ar putea deschide și procesul asasinarii lui Nicolae Iorga?

L. VOITA

A apărut Nr. 1 din Revista Muncii editată de Ministerul Muncii

Pe data de 20 Noemvrie 1945 a apărut numărul 1 a Revistei Muncii sub direcția tov. Misa Levin delegatul României în Consiliul General al Federației Sindicale Mondiale.

Numeșul întâi apă e în condițiuni foarte excelente. În 40 pagini putem citi articolele tov. ministrului Loar Răducanu: Cuvânt înainte prin care arată că Revista este în slujba muncitorilor și nu a unui patrid și apoi tot at tov. Ion Pas „Indemnizii“ care este o chemare către muncitorime „sa răstreacă la toate bugetul învățăturii și tehnicele comorile frumosului, iar după el va fi lumenit, să nu uite de unde a pornit, ci să rămână cu iniția largă înna frăților săi din fabrici, că cauza reală ridică și ve ei la o viață mai bună, mai curată și mai frumoasă“.

Tov. Misa Levin scrie despre Problema Organizației Păcii cu ajutorul Federației Sindicale Mondiale citează pe cadrul său american tov. Sidney Hillmann, care a declarat la Congresul Mondial: „Unitatea între guverne trebuie să înțeleagere mutuală și de co-laborație între popoare. O mare răspundere apăsă deci ve nor trebuiesc să creștăm ferm rândurile noastre, pentru ca puternic organizații și dotată cu un program construcție găsuriile noastre de mijloane de muncitori să fie acurate de statul lumii. Poartă pe ea o reprezentă unitate sindicală, va lăua o parte considerabilă și onorabilă la creația lumii nouă, care se naște după o criză răsboiușă“ — după care tov. Misa Levin conchidez:

„Unitatea Sindicală Mondială trebuie interpretată ca un pas înainte spre un proiect politic și economic a ordei socială nu este decât un hotărâre cțional. Suntem în preajma unor mari prefacei economice și sociale, pentru care trebuie să fim pregătiți. Dacă unitatea politică a clasei muncitore sporește ca o necesitate mondială, cu atât mai necesară apăse ea în politica națională a țării și prefacea“.

Din celelalte articole scrisă bine scrie și buie să amintim: „Evoluția Socială și Tehnică“ de I. V. Nicolescu, „Între Prețuri și Salarii“ de Gh. Stroia, „Muncitorii și Cooperativa“ de P. Borcea „În așteptarea scriitorilor prelețtori“ de G. Șova și „Munca și Proletariat“ a marelui scriitor umanist Eugen Reigis.

Revista bogat ilustrată de artiști-muncitori, mai conține șuvela de B. Gojbanov, de Gh. Mihai Zamfirescu, un articol de tov. „Ugenia Rădăceanu“ „Penirea Femeia Munclitoare“, Teatru de Jean Masoff, Sport Expoziția Muncitorilor, Vitrina Cărților, Pagina Tineretului, Manifestul Femeiei Internaționale Muncitoresti și a. Pentru acest număr atât de bine reușit nu tinem de datele să felicităm și nod sincer pe directorul Revistei tov. Misa Levin și pe distinsi săi colaboratori, dorindu-le mult spor și mulță și mari succese pentru viitor, spre binele muncitorilor și sărgas unice.

GH. S.

Depanarea declaratiilor întreprinderilor comerciale chineze

Camera de Comerț și de Industrie din Arad arage atențunea întreprinderilor industriale chineze de orice categorie, indiferent de forma proprietății și numărul de lucrători, că pe ziua de 1 Decembrie 1945 expiră termenul pentru depunerea la Inspectoratul Industrial a declaratiilor prevăzute în art. 2 din decizia Min. Industrial și Comertului Nr. 50809, publicată în Mon. Oficial nr. 254 din 6 Noemvrie 1945, pag. 9781—82.

Nedepunerea în termen a acestor

declaratiile are drept urmare pierderea dreptului de funcționare precum și aplicarea sanctiunilor prevăzute în legea sabotajului economic.

Se caută spre cumpărare
Cazane de tuci
de 200—300 litri
Oferte la Fabrica Textilă
Sectia cantine.

Cum trebuie deci să facem

INSTRUMENTE MUZICALE:

RADIO

GRAMAFONE

Cumpără — Vinde — Schimbă

„LIBRO“

MERA PAULA librărie, muzicală
B-dul Regina Maria nr 14

După un succes bucureștean de 700 reprezentații, începând de JOI la cinematografele

SAVOY și ARO
cel mai mare film muzical înălțuit de studiourile maghiare
Dragoste de Tigani

JAVOR PAL SIMOR ERZSI LUKACS MARGIT
Reprezentații în ambele cinematografe la orele 3, 5 și 7.
La SAVOY zilnic matine la orele 11:30.
La ARO reprezentații zilnice la orele 11, 3, 5 și 7.

Restaurant Mielul Negru

Arad bdul Regele Ferdinand 48
Mâncăruri și băuturi alese
Higienic. Bine asortat. Vizitati-l spre a vă convinge

Cumpăr, transform și schimbă
BIJUTERII

Berkovics Francisc
aur și bijuterii

Sr. Brătianu 2-4. Telef. 20-75.

Cinema FORUM

Tel. 20-10. Repr.: 3, 5, 7 și 9.

Capul de listă a producției americane 1944—45

Serenada din Valea Soarelui cu SONJA HENIE
FOX film distribuit de Warner Bros.

Cinema „URANIA“ Arad

Telefon 12-32

Sala bine încălzită.
Repr. 3, 5, 7 și Dum. 11:30 matinei

AZI PREMIERA

PE FRIDRIJUE DRAGOSTEI
Sub cerul Moscoviei

Cinema ROYAL

Telefon: 19-33 Repr. la 11:30, 3, 4.

AZI: un slagăr mondial

PRIMUL FILM SOVIETIC
cu inscripții române și maghiare:

PATRU INIMI
Cântec - Muzică - Dans - Moștare

„CORSO“

Repr. 3, 5, 7 și 9, Dimineață 11:30 mat.

Vrăjitorul de Oz

cu Judy Garland

Jurnal rusesc

Despre importanța propagandei în regim democratic

Un scris interesant articol a scris tov. Hámori László în ziard Népszava despre modul cum trebuie să lucreze nouă minister al propagandei în Ungaria democratică.

Tov. Hámori arată că orice regim politic democratic sau dictatorial nu poate dărui dacă varăprobarea majorității opiniei publice. De aceea toate regimurile au căutat să câștige pe seama lor majoritatea acestei opinii publice. Până în evul mediu rege nu trebuia să câștige decât simpatia nobilimetei sau a preotului aici opinia publică se conduce din totalitatea locuitorilor unei țări. De aici se vede importanța unei bune propagande.

Regimurile reactionare au dat doară de o mare clasă a propagandei. Ceace a făcut regimul reactionar maghiar între anii 1919—1945 pentru a condura opinia publică maghiară tot mai multă spreapta pe calea sovînismului, scrie tov. Hámori. — se remarcă că într-o perioadă de 25 de ani, cu interrupția fermă a serviciilor, care au reușit să stăpânească pe plan toate mișcările servilor.

Majoritatea populației maghiară este încă și astăzi otrăvită de propaganda reactionară. Si totuși și sâpte săngure spune tov. Hámori, nu reușește să convină înțelea că a mers pe căi grele. Chia rîmînd înțelea că într-o perioadă de 25 de ani, cu interrupția fermă a serviciilor, să facă o bună propagandă. Chiar și înțelea bună trebuie să î se facă reclamă” sunt probe bune maghiare.

propaganda nemță luminarea populuții — se întrebă tovarășul L. Pămori. Prințul și cel mai bun mijloc este presa. Dar presa să feră acți de lipsă de hărție. Până ce ziarele fasciste au urmărat în 16 pagini pe zi să alese democrație nu pot să se aibă multă de 4 pagini.

Același lucru se poate scrie și despre editurile de cărți. Lumea vrea să citească și să învețe totuși să rea putine cărți bune și să înțelească din lipsă de hărție.

Al treilea mijloc de propagandă este radio-ul care în Ungaria desigur a fost refăcut, inclusiv în engleză încă că în propagandă se le mai numesc. Din cauza răbicii 50% din aparatele de radio au fost distruse, iar aparatele din lipsă de import nu au răbutit și încă înlocuite.

Azi propaganda din Ungaria a ajuns la un punct critic deoarece acolo nu este numai o grămadă politică ci și una economică să transformă în mod democratic opinia publică.

Disciplina muncii și mărcirea producției nu le pot obține doară de la oamenii cărora chestionează democrație le este secură.

De aceea se cere, că și în Ungaria, în fruntea propagandei să stea oamenii prieteni, inteligenți și intregi. Numai astăzi vom putea înșeăuna puternic regimul democratic, luminând calea maselor muncitorilor spre socialism.

Informări

SINDICATUL Muncitorilor din Serviciile casnice roagă membrii săi că în ziua de 29 Noembrie ora 4 d. m. să se prezinte la sediul său care se va fi în sala comisiei civile din b-dul Regina Maria nr. 22—24.

COMITETUL de Aprizionare către pensionari. — Pensionarii cu cartela la Economatul Funcțional Publici lipsiti de unele mărturi (sjofe, încălțăminte) să treacă neîntâziat pe la sediul pensionarilor din str. Eminescu 20—22 pentru a se lua nota.

Mica publicitate

MICA PUBLICITATE se primește zilnic la Administrația ziarului. **CUMPAR SI VAND**, aparate de radio Comisiei Electrotehnice Eminescu și **MOTOR** de făț. Iancu d. 10, înz. Str. Cuza Vodă 42 S. 1-a.

„CORSO“

Repr. 3, 5, 7 și 9, Dimineață 11:30 mat.

Vrăjitorul de Oz

cu Judy Garland

Jurnal rusesc

John Amery a fost condamnat la moarte

LONDRA. — Unul din fisiștii britanici la posturile de radio germane care a făcut propria gaudea împotriva Angliei în timpul războiului, pe numele John Amery, a fost condamnat la moarte de un tribunal special, fiind acuzat de înaltă trădare. Amery să a recunoscut vină. Acuzatul este fiul fostului ministru britanic pentru India.

D. Bevin despre răzbaiul civil din China

LONDRA. — D. Bevin, ministrul de externe al Marii Britanii, a fost întrebăt în Camera Comunelor dacă are ceva de spus cu privire la răzbaiul civil din China.

Ministrul de externe a declarat că aceasta este o cuestiune internă a Chinei și Marea Britanie nu intențează să intervină în această spinosă problemă.

— * —

Arestată pentru fură

Inainte cu 10 zile s-a prezentat la Căstigătorul poliției fostul casier de la fabrica TEBA, Hoici Mihai din str. Sadoveanu 4 și a depus o reclamație contra unor necunoscute care i-au furat haine și lingerie în valoare de 8 milioane lei.

Organele polițienești dela Biroul Judiciar au început cercetarea și a reușit să descopere și să arresteze pe autocarea furăului, arume Kovacs Vilma, dactilografă, nepoata soției reclamantului.

Obiectele furate au fost găsite la adresa susmentionată și au fost restituite păgubășului iar răufăcătoarea va fi trimisă la Parchet.

Trebuie să înlăturăm obstacolele dintre Apus și Răsărit

Desbaterile din Camera Lăzarilor asupra politicii externe britanice

LONDRA. — În Camera Lorzi și a continuat eri desbatările asupra politicii externe a Marii Britanii și reprezentantul partidului conservator a spus că nu se

îndoiese că toate partidele politice din Anglia nutreau sentimente de simpatie față de Uniunea

sovietică. Dar aceasta nu este de ajuns, a spus lordul Trebure și fie înălțurate toate obstacolele dintre Apus și răsărit. Mă înțeleg că ar exista un partid în Anglia care nu ar dori să înțeleagă între tara noastră, Statele Unite și Uniunea sovietică a încheiat reprezentantul partidului conservator.

Luând cuvântul lordul Adison, reprezentantul guvernului, acesta a declarat că pentru a înălța toate suspiciunile dintre națiuni este nevoie de o sinceritate și încredere reciprocă și să manifeste fermă convinere că între Anglia laboristă și Uniunea sovietică vor stabili cele mai cordiale relații de amicitie.

Uniunea sovietică a reluat relațiile diplomatice cu Grecia

ATENĂ. — Se anunță din Moscova că Uniunea sovietică a hotărât să trimite un ambasador în Grecia, primul după eliberarea Greciei. Noul ambasador este vice-amiralul Rudianov, fost reprezentant al Uniunii sovietice la conferința de la San Francisco.

Numirea ambasadorului sovietic la Atenă a fost primită și sa bufată cu mare entuziasm la Atenă.

ULTIMA ORA

NÜRNBERG

Von Pappen a recunoscut că a exercitat presiuni asupra clerului catolic din Austria pentru a-l convinge la anexarea ţării la Germania

— Hess suferă de amnezie —

NÜRNBERG. — În sedința de procesului dela Nürnberg, procurorul Alderman a prezentat documente care privite la agresiunea împotriva Austriei. Înainte de aceasta, procurorul american a citit o declaratie autentică că a lui Mesersmith, fostul consul al Statelor Unite în Germania până în 1934 și apoi în același post la Viena.

In declaratie, fostul consul spune că persoană politice naziste i-au afirmat că incorporarea și coroñarea Austriei reprezintă o necesitate politică și economică pentru Germania și că ea nu va renunța la nici un milion pentru a și realiza scopurile. Si într-adevăr, atunci a început împrejurarea Austria o adeverărată campanie de presiune economică împotriva

germană și teroare. National socialistii au făcut presiuni ca să fie primiți în cabinetul lui Schussnig și cu trei zile înainte de alinierea Seyss-Inquart acuzatul de azi a proclamat gauleiter, desigur manifesta sentimente false de prietenie față de Schussnig pentru a se întâlni în secret cu Hitler dela care primea dispoziții.

Von Pappen a recunoscut în fața tribunalului că a primit mijloace de ambasador la Viena pentru a exercita presiuni asupra clerului catolic din Austria în vederea anexării.

Tot în cursul zilei de eră, a fost derulat raportul medical a supra cazului Hess. Se constată că acesta nu suferă de amnezie

morală propriu zisă, ci numai amnezie, adică pierderea temporară a memoriei, care îl unește împotrivă de a se amâna. Astăzi raportul medical va fi analizat de plenul sedinței tribunului.

NÜRNBERG. — Admiralul Raeder fostul șef al flotei germane, fi audiat astăzi în legătură cu unele documente în care se arată că în anul 1934 acesta și înțelea cu Hitler și Statul său Major, ciprul, la fabricarea submarinilor și vaselor speciale de război și că Germania nu a avut voile de construcție. Cea mai mare parte din aceste unități au fost construite clandestin în Spania și în Finlanda.

Trupe de insurgenți merg spre Teheran

MOSCOVA. — Ziarul "Ivestia" din provincia Azerbejdžan se relatează că trupe de insurgenți încă se întreprind spre capitala

Când se va rezolva criza de guvern din Italia

ROMA. — Sefii celor 6 partide politice vor avea în cursul zilei de azi o nouă întâvedere pentru soluționarea crizei de guvern.

Signor Pietro Nenni, seful partidului social democrat a declarat că acest prilej că probabil la sfârșitul săptămânii guvernul să constituie.

Ferește, Teheran și să găsească la un punct situat la 1 km de Kasvin, sediul cartierului general al comandamentului sovietic.

Ziarul "Ivestia" scrie că trupele sovietice nici nu vor închiria tunuri, și nici nu î vor respinge, păstrând o atitudine de completă neutralitate față de evenimentele interne din Persia. Sunt înregistrat până acum cinci mii.

Refugiații cehi, poloni și italieni trecute în părăsească țara

Chestura Poliției Municipale Arad, Biroul Poliției de SIGHETU, aduce la cunoștința publică că astăzi, tuturor refugiaților poloni, cehi, italieni, etc. din Arad, ca până la data de 15 Decembrie 1945 sunt obligați să răsărită România. Cei ce doresc emigrare, vor prezenta la Chestura Bir. Contr. Streinilor acte identificative de emigrare.

Cei ce până la data de 10 Decembrie nu vor prezenta acte de vîditoare, vor fi trecuți sub control peste frontieră.

Chestor. GH. DINU

Audiențe la d. Primar
D. primar primește în audiencă toate zilele lucrătoare, afară de Sâmbătă, între orele 12—13.